

συναγωγή. Ἐρώτησα δὲ γέροντά τινα Ἑβραίων ὅστις μὲ παρηκολούθει, (ἴσως διότι εἶδε τὸν πῖλον μου παλαιὸν καὶ ἤλπιζε νὰ μοὶ τὸν ἀγοράσῃ ἀντί τινων λεπτῶν) πότε ἐκτίσθη ὁ ἀρχαιότερος τῶν ναῶν των, ὅστις ἀληθῶς ἐφαίνετο ἀρχαιότατος.

— Ἐκτίσθη, μοὶ εἶπε τόσα (δὲν ἐνθυμοῦμαι πόσα) ἔτη πρὸ Χριστοῦ.

— Πρὸς; . . . Θέλεις νὰ εἰπῆς μετὰ, βεβαίως.

— Ὅχι, θέλω νὰ εἰπῶ πρὸς, διότι ἡμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι τοῦ Βόρμς ἤλθομεν ἐνταῦθα ὅτε ὁ Τίτος ἐκυρίευσεν τὴν Ἱερουσαλήμ.

Μετ' ἐκπλήξεως ἀνέβλεψα τότε πρὸς τὸν ὀδηγόν μου ἐκεῖνον, καὶ ἐσχατόγηρος κυφὸς καὶ κατεσκληκῶς ὡς ἦν, μοὶ ἐφάνη ὡς ἂν ἦν αὐτὸς ὁ περιπλανώμενος, ἢ ὡς οἱ Γερμανοὶ λέγουσιν, ὁ αἰώνιος Ἰουδαῖος, ὅστις μοὶ ὀμίλει ἂν καὶ ἐκεῖνος ἦτο μεταγενέστερος, διότι ἤκμαζε μόνον ἐπὶ Χριστοῦ.

Ἐπληροφορήθη δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι τοιαύτη ἐστὶν ἡ περὶ ἑαυτῶν πεποιθῆσις πάντων τῶν Ἰουδαίων τοῦ Βόρμς, καὶ αὐτῶν τῶν Χριστιανῶν κατοίκων τῆς ἰδίας πόλεως.

Ἐν Βερολίῳ, τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1879. Ξ.

ΣΚΗΝΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΗΘΩΝ

Η ΠΡΩΪΑ ΕΝΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

[Πρόσωπα: Ὁ ὑπουργός. Εἰς τῶν συναδέλφων του. Ὁ Γενικὸς γραμματεὺς. Εἰς ἐξ ἀποβήτων ὑπάλληλος. Εἰς βουλευτῆς. Εἰς νομάρχης. Εἰς κλητῆρ. — Ἡ σκηνὴ ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ γραφεῖῳ τοῦ ὑπουργοῦ].

ΣΚΗΝΗ Α'

Ὁ ὑπάλληλος καὶ ὁ κλητῆρ (τακτοποιῶν ἔγγραφα τίνα).

Ἐκτύπησαν δέκα καὶ ὁ ὑπουργὸς δὲν ἐφάνη ἀκόμη.

Κλητῆρ. Ἐπέστρεψε πολὺ ἀργὰ χθὲς τὴν νύκτα· ἔμεινεν ὡς τὸ πρῶτ' εἰς τὸν χορὸν τοῦ πρέσβους τῆς Ῥωσσίας.

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν ἀφίνου ἦσυχον κοντὰ στὴν πολιτικὴν ἔχομεν καὶ τοὺς χοροῦς.

ΣΚΗΝΗ Β'

(Οἱ προηγούμενοι καὶ ὁ ὑπουργός).

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Ἐκτύπησαν δὲν τὸν κλητῆρα. Μὴ ἀφήσῃ κανένα νὰ εἰσέλθῃ σήμερον. Εἶμαι καταφορτωμένος ἀπὸ δουλειάν. (Ὁ κλητῆρ ἀποσύρεται.)

Υπάλληλος. Ὁ Α. ἔλεγεν, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ κατέστησαν ἀπροσπέλαστοι ἀφότου ἐπίστευσαν ὅτι ἔχουν τὴν πλειονοψηφίαν ἀσφαλῆ.

Υπουργός. Ἀσφαλεστάτη τῷ ὄντι πλειονοψηφία! Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὄρεξιν τοῦ μὲν, ἀπὸ τὴν χαμέρπειαν τοῦ δέ, ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν ὄλων!

Υπάλληλος. Ὁ Β. παραπονεῖται διὰ τὰς κατ' εὐνοίαν διδομένας θέσεις.

Υπουργός. Εἶνε θυμωμένος διότι δὲν διωρίσαμεν ἐπαρχον τὸν κακοήθη γαμβρόν του. . . καὶ διότι δὲν προβιβάσαμεν τὸν ἀνεψιόν του, ὅστις εἶνε ὁ μωρότερος καὶ ἐπομένως ὁ ἀρχαιότερος ὄλων τῶν ἀντεισαγγελέων τοῦ Κράτους. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ κάμωμεν κάτι τι καὶ δι' αὐτόν.

Υπάλληλος. Ὁ Γ. ὠμίλει ἐναντίον σας. . .

Υπουργός. Διότι ἠρνήθη νὰ παρακαλέσω τὸν κεντρικὸν ταμίαν νὰ τῷ πληρώσῃ τὸν μισθὸν τοῦ δεκεμβρίου, ἐνῶ εὐρισκόμεθα εἰς τὸν σεπτέμβριον!

Υπάλληλος. Ὁλαὶ αἱ ἐφημερίδες πομποδῶς ἀναγγέλλουν τὴν ἔλευσιν τοῦ κ. Δ.

Υπουργός. Δὲν παραξενεύομαι διὰ τοῦτο ὁ κ. Δ ὁσάκις ἀναχωρεῖ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὁσάκις ἐπιστρέφει φροντίζει νὰ καταχωρίζεται τὸ σπουδαῖον τοῦτο γεγονός εἰς ὅλας τὰς ἐφημερίδας.

Υπάλληλος. Ἐλησμόνησα νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἀντιπολιτευόμενος τῆς δημοσιογράφος μετ' ἔκαμε πολλὰ κοπιμέντα.

Υπουργός. Ποῖος;

Υπάλληλος. Μαντεύσατέ τον.

Υπουργός. (Γελῶν) Γνωρίζω κάποιον. . .

Υπάλληλος. Εἶνε ὁ Β.

Υπουργός. Τὸν ἐμάντευσα. Αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ τούλάχιστον εἶνε μικραὶ. Χθὲς μετ' παρεκάλεσε νὰ διατηρήσω εἰς τὴν θέσιν του τὸν ὑπαστυνόμενον**, κατὰ τοῦ ὁποίου πολλαὶ καταγγελίαι ἐγένοντο ἐπὶ καταχρήσει.

ΣΚΗΝΗ Γ'

[Οἱ προηγούμενοι καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς].

Γεν. Γραμματεὺς. Μετ' συγχωρεῖτε, κύριε Ὑπουργέ, ἀν διακόπτω τὴν συνομιλίαν σας, ἀλλ' ἔχω ἀνάγκην ὑπογραφῶν διὰ πλῆθος σπουδαιοτάτων ὑποθέσεων, αἵτινες εἶνε ἀνεπίδεκτοι ἀναβολῆς.

Υπουργός. Περιμείνατε μίαν στιγμὴν, ἀγαπητέ· ἐντὸς ὀλίγου εἶμαι ἰδικός σας. Τώρα ὠμιλοῦμεν περὶ πραγμάτων σπουδαιοτάτων καὶ ἀνεπίδεκτων ἐπίσης ἀναβολῆς. (Ὁ Γ. Γραμματεὺς ἐξέρχεται). Μήπως. . . [Ἀνοίγει ἡ θύρα τοῦ δωματίου καὶ ὁ κλητὴρ προβάλλει τὴν κεφαλὴν].

Κλητὴρ. Ὁ κ. Ζ, κύριε Ὑπουργέ, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἰδῶ· ἐπιμένει πολὺ εἰς τοῦτο.

Υπουργός. Ἀδύνατον, εἰπέ του ὅτι λυποῦμαι μεγάλως, ἀλλὰ δὲν ἔχω οὐδὲ στιγμὴν εἰς τὴν διάθεσίν μου, θὰ τὸν ἰδῶ σήμερον εἰς τὰς δύο

εἰς τὸν περίβολον τῆς Βουλῆς. (Ὁ κλητὴρ ἐξέρχεται). Μήπως ἀνεκαλύψατε τὸν λόγον δι' ὃν ὁ βουλευτὴς Η ἀπαιτεῖ νὰ παύσω τὸν πρό τιτων μνηῶν τῇ συστάσει αὐτοῦ διορισθέντα ἐπαρχον Θ;

Υπάλληλος. Τὸν ἀνεκάλυφα, προτιμῶ ὅμως νὰ μὴ τὸν εἰπῶ, διότι μοὶ φαίνεται πολὺ αἰσχρὸς.

Υπουργός. Ἐπιθυμῶ νὰ τὸν γνωρίζω.

Υπάλληλος. Ὅπως καλῶς ἐπληροφορήθη ὁ κ. Η διώρισε τὸν Θ καὶ ὑπεσχέθη νὰ τὸν προστατεύῃ ἐν θεμιτοῖς καὶ ἀθεμιτοῖς ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ τῷ ἀποδίδῃ οὗτος ὀγδοήκοντα δραχμάς κατὰ μῆνα! Ὁ ταλαίπωρος Θ ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἐξέπληρωσε τὴν αἰσχρὰν συμφωνίαν, μετὰ παρέλευσιν ὅμως αὐτῶν ἐγνωστοποίησε τῷ κ. Η ὅτι τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξακολουθήσῃ πληρόντων τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι δὲν δύναται νὰ ζήσῃ, αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, μετ' τὸ ὑπόλοιπον τοῦ μικροῦ του μισθοῦ.

Υπουργός. Τί κακοήθης ἄνθρωπος! Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν μετ' ἐκατέζαλσε νὰ δώσω ἐν εἰσιτήριον δωρεάν μέχρι Παρισίων εἰς τινὰ ἔμπορον, ἐνῶ κάλλιστα ἐγνώριζεν ὅτι καὶ τοῦ προσεχοῦς ἔτους τὰ εἰσιτήρια διετέθησαν ἅπαντα. Τίς οἶδεν ὁποίας συμφωνίας εἶχε κάμει μετ' ὁ δῆθεν προστατευόμενόν του! [Εἰσέρχεται ἐκ νέου κλητὴρ].

Υπουργός. Πάλιν! . . . δὲν εἶχον ἀπαγορευσεῖ; . . .

Κλητὴρ. Ἄλλ' εἶνε ὁ βουλευτὴς Ι, ὅστις λέγει ὅτι εἶνε πάντοτε δεκτὸς ἅμα ἐμφανισθῆ.

Υπουργός. Ἄς εἰσέλθῃ. (Ὁ κλητὴρ ἐξέρχεται). Τί ὀχληρὸς ἄνθρωπος! θὰ μετ' κάμῃ καὶ αὐτὸς νὰ χάσω μίαν ὥραν (Πρὸς τὸν ὑπάλληλον ἀπερχόμενον) Στείλατέ μου μετ' ὀλίγον τὸν Γ. γραμματέα, ἴσως μετ' ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τοὺς δυνυχὰς τοῦ βουλευτοῦ.

ΣΚΗΝΗ Δ'

[Ὁ Ὑπουργός καὶ ὁ βουλευτὴς].

Βουλευτὴς. Σᾶς ἐνοχλῶ, φίλτατε Ὑπουργέ.

Υπουργός. Τοῦναντίον· χαίρω ὅτι σᾶς βλέπω· καὶ ἡ κυρία σας; σκοπεύω νὰ ὑπάγω σήμερον νὰ τῇ προσφέρω τὰ σεβάσματά μου· ἐλπίζω ὅτι ὑγιαίνει.

Βουλευτὴς. Σᾶς εὐχαριστῶ· εἶνε ἐξαίρετα. ἤξεύρετε, ὅτι εἶμαι ὄλως εὐθυμία καὶ χαρὰ ἐρχόμενος νὰ σᾶς ἰδῶ σήμερον;

Υπουργός. Ἀληθινά! Τόσον τὸ καλλίτερον. Ἡ εὐδιάθεσίς σας αὕτη εἶνε δι' ἐμὲ κολακευτικὴ.

Βουλευτὴς. Μαντεύσατε πόθεν προέρχεται;

Υπουργός. Ἀγνωσῶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν.

Βουλευτὴς. Αἴ! φίλτατε Ὑπουργέ, προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔχω τίποτε νὰ σᾶς ζητήσω· ὑπάρχουν βουλευταὶ, οἵτινες δὲν δύναται νὰ πλησιάσουν Ὑπουργὸν χωρὶς νὰ τοῦ τείνουν τρόπον τιμῆς χεῖρα ἐπαίτου· τὸ ἔλεγα προχθὲς εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας. Ἡ Ὑπουργικότης μου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὑπα-

πτος, καθότι εἶνε ἀφιλοκερδής. Ὁ ὑπουργὸς συνωμολόγησε τοῦτο μὲ τὴν συνήθη του ἀγαθότητα. ἀπιδιάζω τοὺς πειναλέους ἐκείνους θεσιθῆρας· σῆς πρέπει νὰ βλέπετε πολλοὺς τοιοῦτους.

Ἵπουργός. Ναί, κατὰ δυστυχίαν.

Βουλευτής. Αἰσθάνομαι πραγματικὴν εὐχαρίστησιν συλλογιζόμενος, ὅτι δὲν ἔχω ἀνάγκη νύμων, καὶ ἐν τούτοις, ὅτι εἶμαι εἰς τῶν σταθερωτέρων φίλων σας, δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἐψηφοφόρησα οὔτε μίαν φοράν κατὰ τοῦ ὑπουργείου. Χειροκροτῶ εἰς ὅλους τοὺς λόγους τῶν φίλων σας, φωνάζω εὐγε, εὐγε· τοῦτο σημειοῦται εἰς τὰ Πρακτικά καὶ προξενεῖ ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τὸ κοινόν.

Ἵπουργός. Ἀξιόλογα.

Βουλευτής. Ἵπέγραψα ὕλας τὰς ἀκανθώδεις προτάσεις, τὰς κατατεθείσας ὑπὸ τῶν φίλων τοῦ ὑπουργείου. Ὁ πρόεδρος ἀναγινώσκει τὰ ὀνόματα τῶν ὑπογραψάντων καὶ ἄσβεστος γέλωσ τὰ ὑποδέχεται εἰς τὰ θεωρεῖα.

Ἵπουργός. (Καθ' ἑαυτὸν) Ποῦ ἄρα θὰ κατατήσῃ; τρέσω. (Μεγαλοφώνως) Εἴσθε ἐκ τῶν πιστῶν φίλων μας, δὲν τὸ λησμονοῦμεν.

Βουλευτής. Θέλω νὰ σᾶς τὸ ἀποδείξω προσφέρον εἰς ὑμᾶς ἐκδούλευσιν τινα.

Ἵπουργός. Λέγετε λοιπόν.

Βουλευτής. Ἡ νομαρχία Κυκλάδων εἶνε κενὴ τώρα· ἔρχομαι νὰ σᾶς ὑποδείξω τὸν μόνον ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον δύνασθε νὰ διορίσητε ἐκεῖ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ· ἔχετε πολλοὺς νομάρχας ἀνικάνους, προσέξτε. Ὁ παρ' ἐμοῦ συνιστάμενος, τὸν ὁποῖον θὰ ἐμαντεύσατε, εἶνε ἀρχαῖος καὶ ἐμπειρὸς διοικητικὸς ὑπάλληλος, σήμερον δὲ δεξιότατος δημοσιογράφος· συνετέλεσεν εἰς τὴν κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς ἐπιτυχίαν σας· ἐκτός τούτου φιλόπονος, εὐμαθής, ἐπιτήδειος εἰς τὸ προσελκεῖν ἀνθρώπους, γνωρίζων τὰ πρόσωπα. . .

Ἵπουργός. Νομίζω, ὅτι ἀνεμίχθη κάπως εἰς τὰ Λαυριακά.

Βουλευτής. Ναί. . . ἐζημιώθη ὀλίγον. . . καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν διοικητικὴν ὑπηρεσίαν, πλὴν εἶνε ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δὲν δέχονται μικρὰν θέσιν· δὲν τὸ λέγω διότι εἶνε ἀδελφός μου, τοῦτο δὲν μὲ τυφλώνει.

Ἵπουργός. ὦ! βέβαια.

Βουλευτής. Ὁ εὐχαρίστηθῆ πληρέστατα εἰς τὴν ἐν λόγῳ θέσιν· δὲν θὰ ἔχη κάμμιν ἀλλὴν ἀπαίτησιν· βδελύττεται, ὅπως καὶ ἐγὼ τὴν θεσιθῆριαν. (Ἀνοίγει ἡ θύρα τοῦ δωματίου καὶ ὁ Γ. Γραμματεὺς προβάλλει τὴν κεφαλὴν).

Γ. Γραμματεὺς. Δύναται ὁ κύριος ὑπουργός νὰ θέσῃ ὑπογραφὰς τινὰς πολὺ κατεπειγούσας;

Ἵπουργός. Ἀμέσως· ἐντὸς ὀλίγου τελειομένομην τὴν ὁμιλίαν μας. (Ὁ Γ. Γραμματεὺς ἀπέρχεται).

Βουλευτής. Νὰ μὴ σᾶς ἐμποδίζω. . .

Ἵπουργός. Ἀστεῖζεσθε; Δὲν μὲ λέγετε τί-

ποτε περὶ τοῦ θεάτρου, σῆς ὁ διάπυρος ἐραστῆς τῆς μουσικῆς;

Βουλευτής. Τὸ θεάτρον εἶνε κατ' ἐμὲ ἐλεεινὸν ἐφέτος· ὁ ὑψίφωνος μάλιστα εἶνε ἀνυπόφορος. . . Σᾶς ἔλεγον λοιπὸν ὅτι ὁ ἀδελφός μου ἔχει ὅλα τὰ προσόντα. . .

Ἵπουργός. Ὅμιλῶμεν ἄλλοτε περὶ τούτου. . . Εἴχατε εἰδήσεις περὶ τοῦ υἱοῦ σας;

Βουλευτής. Σᾶς εὐχαριστῶ, εἶχον. Ἐπιτρέψατέ μοι ὅμως νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν σύστασιν μου. Θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ σᾶς τὸν ὑποδείξω, ἐπαναλαμβάνω δὲ νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι δὲν ὀρμῶμαι ἀπὸ τὴν ποταπὴν σκέψιν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶνε ἀδελφός μου. Τοῦτο κάμνω μόνον χάριν τῆς ὑπηρεσίας. Δόξα τῷ θεῷ ἡ ἀφιλοκερδεία μου εἶνε εἰς ὅλους γνωστῆ.

Ἵπουργός. Οὐδεὶς ἀμφιβάλλει περὶ αὐτῆς. Σᾶς εὐγνωμονῶ διὰ τὴν σύστασιν σας, ἀλλ' οἱ διορισμοὶ τῶν νομαρχῶν ἀποφασίζονται, φίλε μου, ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ. Ὅμιλήσατε περὶ τοῦ διορισμοῦ τούτου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς συνἀδελφους μου.

Βουλευτής. (Καθ' ἑαυτὸν) Προσπαθεῖ ν' ἀπαλλαγῆ πάσης προσωπικῆς ὑποχρέωσης. (Μεγαλοφώνως) Ὅχι· θέλω νὰ ἔχετε ὑμεῖς τὴν τιμὴν τῆς προτάσεως· ἐγὼ σᾶς εἶπα τὴν ἀλήθειαν. Τώρα ἐπιφυλάττομαι μόνον νὰ ἐκτιμῆσω τὴν πολιτικὴν σύνεσιν τοῦ ὑπουργείου, καθόσον θὰ κάμῃ καλὴν ἢ κακὴν ἐκλογὴν· ἐγὼ σᾶς ἔδωκα νύξιν ἀρκούντως καὶ δὲν ἀναμιγνύομαι πλέον εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν.

Ἵπουργός. Δὲν θέλω λησμονῆσαι τὴν ὑμετέραν σύστασιν.

Βουλευτής. Τὴν σύστασιν μου! εἶπατε μᾶλλον τὴν μαρτυρίαν μου.

Ἵπουργός. Ἔστω· Ἄλλ' ἄς ὀμιλήσωμεν ὀλίγον περὶ τῶν γενικῶν πραγμάτων. Ἵμεῖς ὅστις βλέπετε τόσον κόσμον πρέπει νὰ γνωρίζετε κάλλιον παντὸς ἄλλου πᾶς εἶνε διατεθειμένη ἡ κοινὴ γνώμη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον. . .

Βουλευτής. Ἀρκετὰ καλά· ἐν τούτοις. . . θέλετε νὰ σᾶς εἶπω τὴν ἀλήθειαν;

Ἵπουργός. Ἀναμφιβόλως· θὰ με ὑποχρεώσετε μεγάλως.

Βουλευτής. Αἱ λοιπὸν! λέγουν ἐν γένει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν κάμνει τίποτε διὰ τοὺς φίλους του. . . ὅτι τοὺς παραμελεῖ καθ' ὑπερβολὴν. Δὲν ὀμιλῶ περὶ ἐμοῦ, πλὴν ἰδοὺ πρό τινος διέτρεξα ὅλην τὴν ἐπαρχίαν μου καὶ εὐρον παντοῦ δυσἀρεσκεῖαν.

Ἵπουργός. Μήπως μέμφονται τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν μας;

Βουλευτής. Ὅχι δά.

Ἵπουργός. Μήπως τὰ ὑλικά συμφέροντα πάσχουσι;

Βουλευτής. Τὸ ἐναντίον,

Υπουργός. Μήπως ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις παραμελεῖται;

Βουλευτής. Διαδίδεται μάλιστα μὲ τὸ πάρα πάνω.

Υπουργός. Μήπως δὲν λαμβάνεται φροντίς περὶ ὁδοποιίας; Ποῖα εἶνε λοιπὸν τὰ παράπονα τῶν συνεπαρχιωτῶν σας.

Βουλευτής. Σὰς εἶχα δώσει κατάλογον τεσσάρων ἢ πέντε ἐκλογέων μὲ ἐπιρρόην, ἐχόντων ἀπαιτήσεις μετρίας καὶ εὐλόγους καὶ ὅμως τὰς ἐλησμονήσατε. Δὲν λέγω τοῦτο χάριν ἑαυτοῦ, ἀδιαφορῶν ἐὰν ἐπανεῖθω εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ καταρωθῶτε νὰ ἐπιτύχη ὁ ὑποψήφιος τῆς ἀντιπολιτεύσεως, καὶ τότε βλέπομεν. . . . Καθεὶς ἐρωτᾷ τί χρησιμεύει νὰ ψηφοφορῇ τις ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλοὶ μεμφιμοιροῦσι διὰ τὴν πρὸς τοὺς φίλους σας δεικνυμένην ἀδιαφορίαν. Ὑμεῖς μὲ ἀναγκάσατε νὰ σὰς εἶπω ὅλ' αὐτά. (Ὁ Γ. Γραμματεὺς φαίνεται πάλιν εἰς τὴν θύραν ἀμφότεροι ἐγειρόνται καὶ προχωροῦσι πρὸς αὐτὸν ὁ βουλευτὴς ἐξακολουθεῖ). Ἄ! ἐλησμόνησα, ἔχω μίαν διαφορὰν μὲ τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Υπουργός. Καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν;

Βουλευτής. Διῶρισε προχθὲς εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου ἓνα ὑγειονομοσταθμάρχην χωρὶς νὰ λάβῃ καὶ τὴν γνώμην μου. Τί θὰ εἰποῦν εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου βλέποντες ὅτι γίνονται διορισμοὶ μὴ μεσολαβοῦντος ἐμοῦ;

Υπουργός. Ἐν τούτοις. . . δὲν εἶνε δυνατόν.

Βουλευτής. Καὶ πάλιν σὰς τὸ ἐπαναλαμβάνω, δὲν πρόκειται περὶ τοῦ συμφέροντός μου. Τοῦ βουλευτοῦ τὸ ἀξίωμα μόνον πικρίας καὶ κόπους μοὶ προξενεῖ. Ἄν θέλετε νὰ ἔλθῃ ἀντ' ἐμοῦ βουλευτὴς ἀντιπολιτευόμενος, ἀρκεῖ νὰ ἐπιμείνετε εἰς αὐτὸν τὸν στραβὸν δρόμον.

Υπουργός. Οἱ ἐκλογεῖς σας εἶνε ἀρκετὰ δίκαιοι, ὥστε νὰ μὴ σὰς καταστήσωσιν ὑπεύθυνον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ὑπουργείου.

Βουλευτής. Ἡ θέλησις τῶν ἐκλογέων εἶνε νὰ εἰσκαυέται ὁ βουλευτὴς τῶν ἂν δὲ οὗτος δὲν ἔχει κάμμιαν ἐπιρρόην τὸν μουντζῶνον.

Υπουργός. Ὁ ἀ ὀμιλήσω περὶ ὅλων τούτων μὲ τοὺς συναδέλφους μου.

Βουλευτής. Ἐγὼ ὀμιλήσω πρὸς τὸ συμφέρον σας. . . Πλὴν σὰς παρακαλῶ ἄς παύσωμεν. . . Σὰς περιμένουν. . . καὶ θὰ λυπηθῶ πολὺ ἂν σὰς ἔκαμα νὰ χάσητε τὸν καιρὸν σας.

Υπουργός. Μὲ τὴν ἀδειάν σας. (Ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἔδραν τοῦ καὶ ἀθήται ὁ Γ. Γραμματεὺς εἰσερχεται).

Βουλευτής. (Ἀνοίγων τὴν θύραν καὶ ἀπερχόμενος λέγει κατ' ἑαυτόν). Ἄ! δὲν θέλεις τὸν ἀδελφόν μου ἔντός ὀλίγου λογαριαζόμεθα.

ΣΚΗΝΗ Ε΄

[Ὁ Ὑπουργός καὶ ὁ Γ. Γραμματεὺς].

Υπουργός. Ἄ! τέλος πάντων! ἐνόμιζον ὅτι

δὲν θὰ ἐξέλθῃ ποτέ. Τὶ ἀγύρτης! Ἡ μὲν κατάχρησις τῶν ὑπουργῶν λογίζεται ἔγκλημα, ἡ δὲ ἀνάμιξις τῶν βουλευτῶν εἰς τὰ τῆς διοικήσεως ὑποστηρίζεται ὡς πολιτικὸν δόγμα! Τώρα λοιπὸν θὰ ἐργασθῶμεν, ἀγαπητέ. Διέταξα νὰ μὴ ἀνοιχθῇ εἰς κανένα ἢ θύρα μου ἔχομεν ἀκόμη τοῦλάχιστον δύο ὥρας τὰς θέτω εἰς τὴν διάθεσίν σας.

Γ. Γραμματεὺς. Ἐχω μεγάλην ἀνάγκην αὐτῶν πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος δὲν ἠδυνήθητε νὰ μοῦ παραχωρήσητε οὔτε μίαν κἂν στιγμὴν ἢ τράπεζά μου εἶνε καταφορτωμένη ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων.

Υπουργός. Ἐμπρὸς λοιπὸν, ἄς μὴ χρονοτριβῶμεν ἄς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα, ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις ὅσαι συνιστῶνται ὑπὸ βουλευτῶν. Τὰς ἐβάλατε κατὰ μέρος; Πρέπει νὰ διεκπεραιωθῶσι παραχρῆμα.

Γ. Γραμματεὺς. Ἐδῶ τὰς ἔχω.

Υπουργός. Ἀναγνώσατε λοιπὸν σὰς ἀκούω. [Ὁ κλητὴρ ἀνοίγει ἀμφότερα τὰ φύλλα τῆς μεγάλης θύρας καὶ εἰσάγει τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης. Οἱ δύο ὑπουργοὶ σφίγγουσι τὰς χεῖρας ἀλλήλων].

Υπουργός. (Πρὸς τὸν Γ. Γραμματέα) Εἶμαι ἰδικὸς σας, ἀγαπητέ, μετὰ μίαν στιγμὴν βλέπετε, ὅτι ὑπάρχει ἀνωτέρα βία, ἀλλὰ περιμένετε μοὶ ὀλίγον καὶ θέλωμεν ἐπανορθῶσαι τὴν ἀπώλειαν τοῦ χρόνου. (Ὁ Γ. Γραμματεὺς ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄

[Ὁ Ὑπουργός καὶ ὁ συνάδελφός του].

Συνάδελφος. Καλημέρα, φίλτατε συνάδελφε ἔδραπέτευσά μίαν στιγμὴν διὰ νὰ ἔλθω νὰ τὰ ποῦμεν. Ἀφῆκα εἰς τὸ γραφεῖόν μου δύο τμηματάρχας ἀδημονοῦντας διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου, ἀλλ' ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ σπουδαιότερων ὑποθέσεων, τὰ δὲ διοικητικὰ πρέπει νὰ ὑποχωροῦν εἰς τὴν πολιτικὴν. Μὰς καταβαρύνουν μὲ ἔγγραφα πρὸς ὑπογραφὴν ἀπαιτοῦν νὰ μεριμνῶμεν περὶ πάντων ὡς ἂν τὸ ἡμερονύκτιον εἶχεν ἐξήκοντα ὥρας.

Υπουργός. Ἐστρεξε τίποτε μετὰ τὸ χθεσινὸν ὑπουργικὸν συμβούλιον;

Συνάδελφος. Ὅχι ἄλλ' ἠσθανόμην τὴν ἀνάγκην νὰ συνομιλήσωμεν περὶ τούτου πρὸ τοῦ σημερινοῦ συμβουλίου.

Υπουργός. Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν φιλικὴν ταύτην ἐμπιστοσύνην.

Συνάδελφος. Ὁ Βασιλεὺς μ' ἐφάνη σύννους καὶ σοβαρὸς μήπως εἶνε δυσχερεστημένος ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον; Ἡ ψυχρότης του δὲν ἔκαμε καὶ εἰς ὑμᾶς ἐντύπωσιν;

Υπουργός. Τὴν παραμικρὰν. Ἴσως ἦτο ὀλιγώτερον περιποιητικὸς παρὰ τὸ σῆθηδες μέρηνά τις ἢ κακοδιαθεσία. . .

Συνάδελφος. Παρητηρήσατε ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν φθάνει πρῶτος καὶ πρὸ τῆς

ώρισμένης ώρας διὰ νὰ συνδιαλεχθῆ ἰδιαιτέρως μετὰ τοῦ βασιλέως ;

Υπουργός. Τὸ παρετήρησα καὶ ἐγώ.

Συνάδελφος. Καὶ ὁ πρόεδρος μας δὲν ἤτο καὶ αὐτὸς εὐδιάθετος· μήπως ἀπαντᾷ δυσκολίας τινὰς τὰς ὁποίας μᾶς ἀποκρύπτει ;

Υπουργός. Αἱ ! σεῖς ἀνησυχεῖτε πάντοτε καὶ χωρὶς ἀφορμὴν. Οἰκογενειακοὶ τινες περισπασμοὶ ἀνησυχούν τὸ πνεῦμα τοῦ Προέδρου, οὐδόλως ὅμως ἢ πολιτικῇ. Τὸ κατ' ἐμὲ εἰς σοβαρώτερα πράγματα ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν μου. Ἄς ἐμιλήσωμεν ἀνυποκρίτως καὶ ὅπως ἀρμόζει εἰς τιμίους ἀνθρώπους, ὑποληπτομένους ἀλλήλους. Τί λέγετε, δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν συναδέλφων μας ἐκπίπτουν καθ' ἑκάστην εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν καὶ ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἐνόησε πλέον τὴν ἀνικανότητά των ;

Συνάδελφος. Δὲν ἐτόλμων νὰ τὸ εἰπῶ ἐγὼ πρῶτος. Τὸ κακὸν εἶνε πραγματικόν· ἀλλὰ τίς ἢ θεραπεία ; Ὅταν γηραιὸν οἰκοδόμημα ἀρχίξῃ νὰ σαλεύῃ, ὁ πρῶτος κτύπος τῆς σφύρας τὸ κάμνει νὰ καταρρέυσῃ ὀλόκληρον· μεγαλύτερος κίνδυνος εἶνε ν' ἀντικαταστήσῃ τις τὰς ἐκ τῆς πολυκαιρίας φθορείσας δοκοὺς, παρὰ ν' ἀφήτῃ τὸ οἰκοδόμημα ὅπως εὐρίσκεται· δὲν εἴμεθα ἀρκούντως ἰσχυροὶ ὥστε ν' ἀποπειραθῶμεν ὑπουργικὴν τροποποιήσιν.

Υπουργός. Ἔστω· ἄς μείνωμεν λοιπὸν ὅπως εἴμεθα· οἱ συναδέλφοί μας ἄς ὠφελήθωσιν ἐκ τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν ἧτις τοῖς διδεται· ἄλλως ὀλιγώτερον μὲ ἐνοχλεῖ ἢ μετριότης τινῶν ἐξ αὐτῶν ἢ τῶν ἄλλων ἢ οἴησις. Ἐχομεν μάλιστα συναδέλφον τινα, ὅστις νομίζει ὅτι τὰ πάντα τῷ ἐπιτρέπονται, ἐπειδὴ ἐπιτυγχάνει κάλλιον ἡμῶν εἰς τὸ βῆμα· ἄς ἀρκεῖται εἰς τὰς ῥητορικάς του δάφνας καὶ ἄς μὴ ἔρχεται νὰ μᾶς ἐνοχλῆ εἰς τὰ ὑπουργεῖά μας· καθεὶς πρέπει νὰ ἦνε ἀνεξάρτητος εἰς τὸ ὑπουργεῖόν του· αὐτὸς ὅμως θέλει νὰ μᾶς ἐπιβάλλῃ ἐλευσίονους διορισμούς. Πολλάκις ἀπεφάσισα νὰ δώσω τὴν παραίτησίν μου ἀλλὰ, τὸ ὁμολογῶ, ἐφοβήθην μὴ γείνω αἴτιος νὰ καταρρέυσῃ ὀλόκληρον τὸ ὑπουργεῖον, ἢ μήπως ἀντικατασταθῶ ἀμέσως.

Συνάδελφος. Αἱ ! καὶ πῶς νὰ σᾶς ἀντικαταστήσουν ;

Υπουργός. Λέγετε ἀληθέστερα ἀφ' ὅτι φρονεῖτε. Δὲν ἔχουν μεγάλην ἰδέαν περὶ τῆς ἀξίας μου· πολλοὶ ἄλλοι εἶνε ἰκανώτεροί μου· ἀλλὰ ἤσθε βέβαιοι νὰ εὕρητε ἀνθρώπους, ἀξίας τινος, στέργοντάς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ὑπουργεῖον πεπαλαιωμένον ἤδη . . . καὶ νὰ ζευχθῶσιν εἰς ἄρμα διανύσαν πλέον τὰ τρία τέταρτα τῆς πορείας του ;

Συνάδελφος. Μὲ ἐμέμφεσθε πρὸ μικροῦ ὅτι ἀνησυχῶ πάντοτε· πλὴν τὴν ὥρην βλέπω ὅτι γίνεσθε καὶ σεῖς ἀπαισιόδοξοι.

Υπουργός. Προσπαθῶ νὰ ἐκτιμῶ ἀκριβῶς

τὴν κατάστασίν μας χωρὶς ὑπέρομετρον ἐμπιστοσύνην, ἀλλὰ καὶ χωρὶς ὑπερβολικὴν ἀνησυχίαν. Ἄς μὴ τὸ κρύπτωμεν· ἡ πτώσις μας δὲν θὰ βραδύνῃ πλέον πολὺ· δὲν ἀξίζομεν ὅμως ὀλιγώτερον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον εἰσόδου μας. Ἐκυβερνήσαμεν τὸν τόπον χωρὶς νὰ ὑποπέσωμεν εἰς κοινὸν σφάλμα βαρὺ, καὶ ὅπως ἐπέτρεπον αἱ περιστάσεις καὶ τῆς κοινῆς γνώμης ἢ κατάστασις· δὲν παρέβημεν τὰς ὑποχρεώσεις μας, δὲν ἐψεύσαμεν τὰς ἐλπίδας τοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ τὸ μειονέκτημά μας, καὶ εἶνε μέγα εἰς τὸν τόπον τοῦτον, εἶνε ὅτι ἐμείναμεν ὑπὲρ τὸ ἔτος εἰς τὰ πράγματα· ὁ κόσμος ἀγαπᾷ τὰς μεταβολάς, ἐβαρύνθη νὰ ἀκούῃ τὰ ὀνόματά μας, ὅλαι δὲ αἱ φιλοδοξίαι, ὅσας συνέχει ἢ εἰς τὴν κυβερνήσιν παρουσία μας, ἐπιποθοῦσι κρίνουν τινα οἰανδήποτε διὰ νὰ ἐφθώσιν εἰς τὰ λάφυρα τῆς ἐξουσίας. Τὸ κατ' ἐμὲ ἀναμένω ἡσύχως τὴν τοιαύτην κρίσιν.

Συνάδελφος. Τὸ κατ' ἐμὲ ὁμολογῶ ὅτι μεγάλως θὰ λυπηθῶ ἀφίνων τὴν ἐξουσίαν. Πολὺ τὴν ἐπεθύμησα· μεγάλας προσπαθείας κατέβαλα διὰ νὰ τὴν ἀπολαύσω· αὐτὴ ὑπῆρξεν ὁ σκοπὸς καὶ τὸ τέρας τῆς φιλοδοξίας μου, καὶ δὲν θὰ ἀπεμακρυνόμην εὐχαρίστως ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον πρὶν ἢ κατορθῶσω λαμπρὸν τι ἔργον, τὸ ὁποῖον νὰ ζήσῃ ἐπὶ μακρόν.

Υπουργός. Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λέγετε; Αἱ ὑψηλαὶ σκέψεις εἶνε ἀπηγορευμέναι εἰς ἡμᾶς, φίλε μου· δι' ἡμᾶς οὔτε ἡ αὐρινὴ καὶ ἡμέρα εἶνε ἐξησφαλισμένη· εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀμφισβητῶμεν μικρολόγως καθ' ἑκάστην τὴν πάντοτε διαφιλονεικουμένην κατοχὴν τῆς ἐξουσίας. Καὶ ποῖον σχέδιον μᾶς εἶνε δυνατόν νὰ πραγματοποιήσωμεν; Μεταξὺ παντὸς σχεδίου καὶ τῆς ἐκτελέσεώς του ὑπάρχουν τάφοι, τὰς ὁποίας οὐδεὶς ὑπουργὸς εἶνε ἐφικτὸν νὰ ὑπερπηδήσῃ.

Συνάδελφος. Ἄλλ' ἴσα ἴσα ἢ πάλῃ ἀφυπνίζει τὰς νοεράς δυνάμεις.

Υπουργός. Αἱ ! φίλε μου, εἰσθε νέος καί, μολοντί πεπειραμένος, διατηρῆτε εἰσέτι παραδόξους πλάϊας ! Μεγάλαι ἰδέαι ! ἀλλὰ πρῶτον ἔχετε τοιαύτας ; ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς κάμω τὴν ἐρώτησιν ταύτην. Ὅλα τὰ συστήματα ἐφευρέθησαν, διευτυπώθησαν, ἐδοκιμάσθησαν. Δὲν ὑπάρχει φρονῶ θεωρία ὅσον ἄτοπος καὶ ὅσον ἀλλόκοτος καὶ ἂν ὑποτεθῆ, ἧτις νὰ μὴ ἔχη τοὺς ἐγκωμιστὰς καὶ τοὺς ἀποστόλους τῆς. Ἄλλ' ἔστω· ὑποθέτω ὅτι συνελάβετε σχέδιόν τι νέον καὶ μέγα ἐν τῇ πολιτικῇ, ἐν τῇ διοικήσει, ἐν τῇ δημοσίᾳ οἰκονομίᾳ· προσέξατε μὴ πιστεύσητε νὰ τὸ καταστήσετε ἀποδεκτόν· ἢ Βουλὴ ἀγαπᾷ τὴν πεπατημένην ὁδόν· πᾶσα καινοτομία τὴν τρομάζει, καὶ αὐτὴ ἢ ἀντιπολίτευσις, τὴν ὁποίαν γνωρίζετε κάλλιον ἐμοῦ, βδελύσεται πᾶν ὅτι νέον· πᾶσα πρότασις ἀσυνήθης τῇ φαίνεται ἐγκρύπτουσα παγίδα, ὅταν γίνεται ἐκ μέρους ὑ-

πορογῶ, ἐγκλείουσα δὲ ἄγνωστον τι δυνάμενον
νὰ δώσῃ χώραν εἰς κατάχρησιν, ὅταν προέρχεται
ἐκ τίνος τῶν μελῶν τῆς. Ἀπροσῆνη εἶνε νὰ
ὄνειροπολῇ τις διὰ τὸν τόπον μας μεγαλεῖον
καὶ δόξαν εἰς τὴν ἐποχὴν μας ταύτην, ἐποχὴν
ἀγῶνων ποταπῶν καὶ παθῶν χαμαιζήλων.

Συράδελφος. Διὰ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἐπι-
μονῆς δύναται τις νὰ διασκεδάσῃ τὰς προλήψεις,
νὰ καταβάλλῃ τὰς ἀντιστάσεις, νὰ ἐξαναγκάσῃ
πεποιθήσεις.

Ἵπουργός. Πεπειθήσεις! πεπειθήσεις, φί-
λε μου, ἐν Ἑλλάδι! ἀλλὰ δὲν ἴδατε, ἀφ' ὅ-
του εἴσθε εἰς τὴν ἐξουσίαν πῶς σχηματίζονται
καὶ πῶς ἐξαφανίζονται αἱ πεποιθήσεις! Ποσάκις
διὰ τὰ ἀπλούστερα καὶ δικαιοτέρα πράγματα
δὲν εὗρέθητε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξοικονομήσετε,
νὰ κολακεύσετε—ἐὰν ἀνήκετε εἰς τὴν ἀντιπολι-
τευσίαν θὰ μετεχειρίζεσθε τὴν λέξιν νὰ διαφθεί-
ρετε—τοὺς ἀνθρώπους, ὧν ἡ ἐπιδοκιμασία
σὰς ἦτο ἀναγκαῖα; Διὰ ν' ἀκούωμεν τὰς
μωροτάτας ἑμιλλίας, τὰς κακοηθεστάτας προτά-
σεις, δὲν καταναλίσκομεν καθ' ἑκάστην ὅλον
τὸν καιρὸν μας. Πόσας δὲ γνωρίζετε παρακαλῶ
συνειδήσεις καὶ πεποιθήσεις δυναμένας ν' ἀντι-
σταθῶσιν εἰς τὴν προσφορὰν ἐνὸς Ἐπαρχείου;

Συράδελφος. Εἴσθε ἀπελπιστικὸς. Ὁ νοῦς σας
ἀπεξήρανε τὴν καρδίαν σας· ἀλλ' ἂν ἀπεκδύσω-
μεν τὸ ἀξίωμα μας πᾶσαν δόξαν, πᾶσαν μέλ-
λουσαν τιμὴν, τί θὰ μᾶς μείνῃ; Τὰ πολυτελῆ
μας γραφεῖα ὅπου ξενιζόμεθα ἐπὶ μίαν ἡμέραν
κατόπιν μυρίων ἄλλων, ὅπου πάμπολλοι θέλουν
ἔλθει νὰ ξενισθῶσι κατόπιν ἡμῶν, ὁ μισθός, ἡ
ἄμαξα, καὶ τὰ βασιλικά γεύματα! Μάταιαι καὶ
θλιβεραὶ εὐχαριστήσεις. Προτιμῶ ἑκατοντάκις
τὴν ταπεινὴν ἰδιωτικὴν μου οἰκίαν, τὴν μετ' ὀ-
λίγων καλῶν φίλων συναναστροφὴν, παρὰ τὴν
δουλείαν τοῦ ἐπιστήμου καὶ θορυβώδους βίου σας.

Ἵπουργός. Βλέπω ὅτι ῥίπτεσθε εἰς τὰ ἄ-
κρα. Ἄς πράττωμεν τὸ καλὸν χωρὶς νὰ ἐπι-
ζητῶμεν τὴν δόξαν· ἄς ὑπηρετήσωμεν τὴν
πατρίδα μας, χωρὶς ν' ἀναμένωμεν παρ' αὐ-
τῆς κάμμιαν ἀμοιβήν· ἄς ζήσωμεν ὅπως ἀ-
παιτεῖ ἡ ἐποχὴ μας καὶ ἄς μὴ εἴμεθα μὴδὲ τολ-
μηρότεροι μὴδὲ ἑναρετώτεροι τῶν συγχρόνων
μας· ἄς ἀρκεσθῶμεν νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν ἀπο-
στολήν μας μὲ τὰ ὄργανα, ὅσα ἡ θεῖα πρόνοια
θέτει εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν, ὅταν δὲ ἔλθῃ ἡ
στιγμὴ νὰ παραδώσωμεν εἰς ἄλλους τὴν ἐφημέ-
ρωσ παρ' ἡμῶν διακατεχομένην ἐξουσίαν, ἄς μὴ
λησμονῶμεν πόσαι δυσχέρειαι τὴν περιστοιχίζουσι
καὶ ἄς δεικνύωμεν ἀνάλογον συγκατάθεσιν πρὸς
τοὺς διαδόχους μας.

Συράδελφος. Τί ἐννοῆτε μὲ τοῦτο; Ἐξελθὼν
ἐκ τῶν κόλπων τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἐκεῖ θὰ
ἐπανεέλθω μετὰ τὴν ἐξοδὸν μου ἐκ τοῦ ὑπουρ-
γείου· δὲν θὰ συγχωρῶ τὰς καταχρήσεις μετὰ
τὴν ὑπουργεῖαν μου ὅπως δὲν τὰς συνεχώρου

πρὸ αὐτῆς. Ἡ ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως δημο-
τικότης θὰ μὲ ἀποζημιώσῃ διὰ τὴν ἀπώλειαν
τῆς ἐξουσίας καὶ θὰ προπαρασκευάσῃ τὴν εἰς
αὐτὴν ἐπάνοδόν μου.

Ἵπουργός. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ θὰ μείνω ὑπουρ-
γικὸς καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἀπομά-
κρυσίν μου, φρονῶν, ὅτι ἐκτελῶ οὕτω καθήκον
τιμίου ἀνθρώπου καὶ ἀγαθοῦ πολίτου.

Συράδελφος. Ὁμολογῆσατε, φίλε μου, ὅτε ἡ
συνομιλία μας ἔλαβεν ἀλλόκοτον χαρακτῆρα· θὰ
ὑπέθετέ τις, ἂν μᾶς ἤκουεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον
ἔπесεν ἤδη. Ἄλλ' ἐγὼ ἐλπίζω σπουδαίως ὅτι
ἔχει ἀκόμη μέλλον καὶ δὲν θὰ τὸ ἀφήσω νὰ
συντριβῇ χωρὶς νὰ τὸ ὑπερασπίσω γενναίως.
Πλὴν υἱαίνετ' οἱ τμηματάρχαι μου μὲ περι-
μένουν εἰς τὸ γραφεῖόν μου μὲ τὴν γραφίδα ὕψω-
μένην καὶ μὲ σωρεῖαν ἐγγράφων· μετὰ δύο ὥρας
συναντώμεθα εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον. Ἡ-
μέραν τινὰ σείς μὲν θὰ ἤσθε εἰς τὰ κυβερνητικὰ
βάθρα ἐγὼ δὲ εἰς τὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως· ἀλλ'
εἴθε νὰ συμβῇ τοῦτο ὅσον ἔνεστι βραδύτερον.

Ἵπουργός. Ὅπως εὐδοκῆσῃ ὁ θεός.

Κλητῆρ. (Εἰσερχόμενος) Οἱ κύριοι τμηματάρχαι
ἀνυπομόνως ἀναμένουν τὴν Ἵμ. ἐξοχότητα εἰς
τὴν μεγάλην αἴθουσαν.

Ἵπουργός. Εἶνε πολὺ ἀργά· δὲν δύναμαι νὰ
τοὺς ἰδῶ σήμερον.

ΣΚΗΝΗ Ζ'

[Ὁ Ἵπουργός, Ὁ Γεν. Γραμματεὺς.]

Ἵπουργός. Ἄς ἐπαναλάβωμεν τὴν ἐργασίαν
μας.

Γεν. Γραμματεὺς. Ἴδου τὸ νομοσχέδιον, τὸ
ὁποῖον θὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν. (Ἀναγινώσκει):
Νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς λιμένος . . .

Ἵπουργός. (Διακόπτων) Ἄ! γνωρίζω! καλὰ,
καλὰ, βλέπομεν κατόπιν· οἱ εἰς τὴν ὑπόθεσιν
ταύτην ἐνδιαφερόμενοι βουλευταὶ δὲν παρέχουσι
πρόθυμον ὑποστήριξιν εἰς τὴν κυβερνήσιν· ἀφοῦ
θέλουν τὴν ὑποστήριξίν μας, πρέπει νὰ μᾶς ὑπο-
στηρίξουν αὐτοὶ πρῶτοι· πλὴν θέλουν νὰ τὰ ἔ-
χουν ὅλα, καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀντιπολιτεύσεως δό-
ξαν καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐξουσίας λάφυρα.

ΣΚΗΝΗ Η'

[Οἱ προηγούμενοι καὶ ὁ ἐξ ἀπορητῶν ὑπάλληλος.]

Ἵπάλληλος. Ὁ βουλευτὴς κ. Κ. εἶνε εἰς τὸ
γραφεῖόν μου μὲ τὸν ἀδελφόν του, τὸν πρωτο-
κολλιστὴν μας· μὲ διετάξατε νὰ σὰς εἰδοποιήσω
ὅταν ἤθελεν ἔλθῃ.

Ἵπουργός. Παρακαλέσατέ τον νὰ ἔλθῃ νὰ
μὲ ἐπισκεφθῇ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του.

Ἵπάλληλος. Τὸν παρεκίνησα πολὺ, καθὼς
μὲ εἶχετε διατάξει, ἀλλὰ δὲν στέργει μὴ ἐπιθυ-
μῶν, λέγει, νὰ σὰς ἐνοχλήσῃ. Τὸ βέβαιον εἶνε,
νομίζω, ὅτι ἀποφεύγει νὰ ἔλθῃ εἰς ἐξηγήσεις.

Ἵπουργός. Ἵπάγω ἐγὼ ὁ ἴδιος νὰ τὸν ἰδῶ.
(Πρὸς τὸν γεν. γραμματεῖα) Χαρίσετέ μοι ἐν τέταρ-
τον· ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ εἴπω δύο λέξεις

πρὸς τὸν κ. Κ. καὶ ἐπιστρέφω πάραυτα (Ἐξέρχεται μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου)

Γ. Γραμματεὺς. (Ἰδίᾳ) Πάλιν πρέπει νὰ περιμείνω. . . . Νὰ ὑπάγω νὰ προγευματίσω. . . . ἀδύνατον. . . πῶς νὰ ἐπανέλθω ἔπειτα ; Εἴκοσι περιμένον παραφυλάττοντες εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὑπουργείου τὴν ἐπιστροφὴν μου. . . Ὁ ὑπουργὸς τοὺς παραπέμπει ὅλους εἰς ἐμέ. (Εἰσέρχεται ὁ Ὑπουργός).

Ὑπουργός. Ἐξακολουθήσατε.

Γ. Γραμματεὺς. (Ἀναγινώσκει) Ὁ κ. Α. ζητεῖ τὴν παραχώρησιν μεταλλείου παρακειμένου εἰς τὸ κτήμα του.

Ὑπουργός. Τί γνωμοδοτεῖ τὸ Συμβούλιον ;

Γ. Γραμματεὺς. Νὰ δοθῇ ἡ παραχώρησις.

Ὑπουργός. Τίς ὁ ὑποστηρίζων τὸν ἀναφερόμενον ;

Γ. Γραμματεὺς. Ὁ κ. Μ.

Ὑπουργός. Ἄ ! βουλευτὴς ἀντιπολιτευόμενος. Ἀπορρίπτεται ἡ αἴτησις τοῦ κ. Α.

Γ. Γραμματεὺς. (Ἰδίᾳ) Τὸ προέβλεπον (Μεγαλοφώνως) Ἴδου καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ γραφέως, ὃν συνιστᾷ ὁ φίλος τοῦ ὑπουργείου κ. Ν.

Ὑπουργός. Τὸν ὑπογράφω. [Εἰσέρχεται ὁ κλητῆρ.]

Κλητῆρ. Ὁ νομάρχης Κεφαλληνίας ζητεῖ νὰ παρουσιασθῇ πρὸς ὑμᾶς ἀναχωρεῖ αὔριον καὶ λέγει, ὅτι τὸν διατάξατε νὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του.

Ὑπουργός. Εἶνε ἀληθές· εἰπέ τῷ νὰ ἔλθῃ. (Πρὸς τὸν γ. γραμματέα) Μὴ ἀποσύρῃσθε· δὲν εἴσθε περιττός, ἔπειτα δὲ εἶναι καὶ φίλος σας, καὶ τὸν διώρισα κατὰ σύστασιν σας. Ὁ ἀ συνομηλήσωμεν ἐνώπιόν σας, καί, ἐνῶ θὰ τὸν ἀκούω θὰ ὑπογράψω καὶ τὰ μᾶλλον κατεπείγοντα ἐγγράφα. (Ὁ κλητῆρ ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Θ'

[Οἱ προηγουμένοι καὶ ὁ νομάρχης]

Νομάρχης. Ὅπως μὲ διατάξατε, κύριε Ὑπουργέ, ἔρχομαι νὰ λάβω τὰς ὁδηγίας σας, καθότι αὔριον μεταβαίνω εἰς τὴν θέσιν μου.

Ὑπουργός. Χαίρω πολὺ βλέπων ὑμᾶς κ. νομάρχα ! Ἐπεθύμουν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σας νὰ συνδιαλεχθῶ μεθ' ὑμῶν περὶ τῶν πραγμάτων τοῦ νομοῦ σας. Τὸ ἐπικρατοῦν ἐκεῖ πνεῦμα εἶνε εὐχάριστον· εἰς ὑμᾶς ἐναπόκειται νὰ διατηρήσῃτε τὴν εὐάρεστον ταύτην κατάστασιν.

Νομάρχης. Θὰ καταβάλλω πρὸς τοῦτο πᾶσαν προσπάθειαν. Ἡ κυβέρνησις θὰ μὲ εὕρῃ πάντοτε ἀφωσιωμένον.

Ὑπουργός. Οἱ βουλευταὶ σας ἐντούτοις δὲν εἶνε ὅλοι ἐπίσης ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν κυβέρνησιν.

Νομάρχης. Παντοῦ, κύριε ὑπουργέ, ὑπάρχει ἤρα ἐντὸς τοῦ καλοῦ αἵτου.

Ὑπουργός. Καθῆκον ἔχετε νὰ τὴν ἐκρίζωσετε· εὐθύνεσθε διὰ τοῦτο πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

(Ὁ ἐξ ἀπορρητῶν ὑπάλληλος εἰσέρχεται, ὀμιλεῖ κρυφίως πρὸς τὸν ὑπουργὸν καὶ ἀκολούθως ἐξέρχεται.)

Ὑπουργός. Ὁ ἴδιος ὁ συντάκτης ! Ἔρχομαι εὐθύς. Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε. (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ι'

[Ὁ Γ. γραμματεὺς καὶ ὁ νομάρχης].

Νομάρχης. Ἥμουν σ' τὸ σπίτι σου, φίλε μου, καὶ μὲ εἶπαν, ὅτι εἰργάζεσθαι μὲ τὸν ὑπουργόν.

Γ. Γραμματεὺς. Ὡ ! ἀφῆσέ με ἀδελφέ· εἴμ' ἐδῶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' καὶ οὔτε μίαν ἀν ὑπογραφήν κατώρθωσα ν' ἀποσπάσω. Εἰς ὅλους εἶν' ἀνοικτὴ ἡ θύρα· ἀδύνατον νὰ τελειώσῃ τις καμμιάν δουλειάν.

Νομάρχης. Ἦθελα νὰ ὀμιλήσω μαζί σου περὶ τῆς θέσεως τοῦ ὑπουργείου. Ὅπως πληροφοροῦμαι πανταχόθεν, δὲν φαίνεται πολὺ στερεόν· γενικὴ κατακραυγὴ ὑπάρχει ἐναντίον του.

Γ. Γραμματεὺς. Καὶ δικαίως· εἶδες ποτὲ ἐλπινοτέραν κυβέρνησιν ;

Νομάρχης. Ὡ ! εἴμεθα βλέπω ἀντιπολιτευόμενοι. . . .

Γ. Γραμματεὺς. Καὶ διατὶ ὄχι, παρακαλῶ ; Ὅταν ἐσχηματίσθῃ τὸ ὑπουργεῖον ὑποστηρίξτε ἀπὸ τοὺς ἐν τῇ βουλῇ φίλους μου· κατόπιν ἐγεννήθησαν δυσαρέσκεια, οἱ φίλοι μου ἐγειναν ἐκ νέου ἀντιπολιτευόμενοι καὶ ἐγὼ ἐμιμήθην τὸ παραδειγμά των. . .

Νομάρχης. Καὶ δὲν ἔδωκες τὴν παραιτήσιν σου ;

Γ. Γραμματεὺς. Ἄμ δέ ; Ἴδου ἐκ πείρας φίλε μου τί ἔμαθον. Μὴ ζητήσης εἰς αὐτὸν τὸν τόπον νὰ εὐχαρηστήσης τὴν ἰδικὴν σου συνείδησιν, ἀλλὰ τὴν συνείδησιν τῶν ἄλλων.

Νομάρχης. Ὁ προκατόχος σου ἐν τούτοις θὰ ἤκουσε, φαίνεται, τὴν συνείδησίν του διότι παρητήθη καθὼς ἔπρεπε τὸ ὑπουργεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνῆκε.

Γ. Γραμματεὺς. Δι' αὐτὸ ἐπρόκοψεν· ὅταν παραιτῆται τις ἀνοίγει τὴν θύραν εἰς ἐχθρὸν καὶ βλάπτει τὸ κόμμα του. Ἄς μὲ παύσουν ἀν θέλουν· δὲν τοὺς φοβοῦμαι· πλὴν ποτὲ δὲν θὰ τολμήσουν νὰ προκαλέσουν τὰς κραυγὰς τῶν δεκαπέντε ἐφημερίδων, αἵτινες μὲ ὑπερασπίζονται. Νὰ ἔχῃ τις τὸ θάρρος νὰ διακινδυνεύῃ καθ' ἐκάστην τὴν θέσιν του, εἶνε ἴδιον ἀνθρώπου μεγάλης καρδίας· ἀν παραιτηθῆς, ἐγκωμιάζεσαι ἐπὶ μίαν ἡμέραν καὶ ἔπειτα ἡ παραιτήσίς σου λησμονεῖται ἀμέσως. Ἄν μὲ παύσουν, τὸ ὄνομά μου ἐγγράφεται εἰς τὸ μαρτυρολόγιον τῆς ἀντιπολιτευσέως καὶ εἰς πρώτην ἀλλαγὴν ὑπουργείου γίνομαι τοῦλάχιστον νομάρχης ἢ πρόξενος. Ἴσως δὲν ἤξεύρεις τί ἀξίζει μία πολιτικὴ παύσις· ἰσοδυναμεῖ, φίλε μου, μὲ συναλλαγματικὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου διαδόχου ὑπουργείου, πληρωτέαν τῇ ἐμφανίσει. Σὲ εὐχομαι τοιαύτην παύσιν πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ σταδίου σου.

Νομάρχης. Σὲ εὐγνωμονῶ. Ἐν τούτοις πρὸς

ποῖον φρονεῖς, ὅτι θὰ κλίνη ἢ πλαστιγῆ; ποῖος ἄρα θὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἂν πέσῃ τὸ ὑπουργεῖον; . . . Ἐπεθύμουν πρὶν ἀναχωρήσω νὰ λάβω προφυλακτικὰ τινα μέτρα. Ἄματια ποῦ δὲν βλέπονται γρήγορα λησιμονοῦνται, λέγει ἡ παροιμία, εἰς δὲ τὰς ὑπουργικὰς κρίσεις κάμμιὰ θέσις δὲν εἶνε ἀσφαλής, ἂν δὲν λάβῃ τις προηγουμένως τὰς ἀναγκαῖας προφυλάξεις.

Γ. Γραμματεὺς. Καλὰ θὰ ἔκαμες ἂν ἐβλεπες καὶ τοὺς δύο κομματάρχας, καθότι ἀναγκαιῶς εἰς τῶν δύο ἐξ αὐτῶν θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν.

Νομάρχης. Ἀπόψε θὰ ὑπάγω νὰ ἴδω καὶ τοὺς δύο· δὲν πρέπει νὰ παραμελήσω κάμμιναν προφύλαξιν.

Γ. Γραμματεὺς. Μὴ ἀνησυχῆς, ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντοτε ἐδῶ καὶ θὰ σὲ ὑπερασπίζωμαι, ἔστω καὶ ἂν χάσω τὴν θέσιν μου, ἴσως μάλιστα τότε ἀκόμη εὐκολώτερον. Τὰ ὑπουργεῖα πίπτουν, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ μένει. Φοβοῦ, πρὸ πάντων τὴν κεντρικὴν ὑπηρεσίαν, ἣτις εἶνε ἀδυσώπητος· ἀλλ' εἶνε εὐκολον νὰ τῇ εὐαρεστήσῃ· παρέχε εἰς αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέραν ἀφορμὴν ἐργασίας, διότι ἡ ἐργασία τὴν βαρύνει· μὴ τῇ ζητῆς ποτὲ ὁδηγίας. Διὰ τῶν προφυλάξεων τούτων θὰ ἐκτιμηθῆς καὶ θὰ προστατευθῆς ὑπὸ τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας. Ἀμφοτέρα δὲ ταῦτα ἔχουν τὴν ἀξίαν των, καὶ ἰδοὺ διατί. Ὁ ὑπουργὸς ἀναγκάζεται νὰ διορίσῃ νομάρχην τινά, πρὸς ἰκανοποίησιν βουλευτοῦ τινος· τότε προσκαλεῖ τὸν ἀρμόδιον τμηματάρχην—«Ποίαν νομαρχίαν δυνάμεθα νὰ διαθέσωμεν;—Ὁ τμηματάρχης ὑποδεικνύει τὸν νομάρχην τὸν μᾶλλον ἀπαρέσκοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ὅστις ἐνίοτε εἶνε ὁ ἐργατικώτερος καὶ ἰκανώτερος τῶν νομαρχῶν τοῦ κράτους.

Νομάρχης. Θ' ἀκολουθήσω κατὰ γράμμα τὰς φρονίμους ταύτας συμβουλὰς· νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου . . . ἢ παῦσις μου, ἂν γράψω ἔγγραφον μὴ πάντῃ ἀναπόδραστον, ἢ ἂν ζητήσω ποτὲ ὁδηγίαν τινα!

Γ. Γραμματεὺς. Δύο λέξεις ἀκόμη. Φρόντισε νὰ τὰ ἔγῃς καλὰ μὲ τοὺς βουλευτὰς καὶ μὲ τὰς ἐφημερίδας. Ἰδοὺ ὁ ὑπουργός. (Προσποιεῖται ὅτι ἐξακολουθεῖ τὴν συνομιλίαν). Μήπως ζητεῖτε καὶ ἄλλας τινὰς ὁδηγίας, κύριε νομάρχα.

Νομάρχης. Ὅχι.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'

[Οἱ προηγουμένοι· καὶ ὁ ὑπουργός.]

Ἐπισημωτής. (Πρὸς τὸν γ. γραμματέα) Δότε μοι τὴν δεσμίδα ταύτην τῶν ἐγγράφων· θὰ ὑπογράψω ἀνεξέταστως· (Ἐπογράφει τὰ ἔγγραφα χωρὶς νὰ τὰ ἀναγνώσῃ) Λοιπὸν, κύριε νομάρχα, ἤκουσατε τὰς ὁδηγίας ἅς σὰς ἔδωκεν ὁ γ. γραμματεὺς. Ποτὲ νὰ μὴ ἀναβάλλετε κάμμιναν ὑπόθεσιν· δὲν φαντάζεσθε πόσον ἐξευτελίζεται ἡ διοικήσις ἕνεκα τῶν ἀργοποριῶν. Γράφετε συχνὰ καὶ ζητεῖτε ὁδηγίας ὁσάκις διστάζετε εἰς

τὴν αἰ ἀπαντήσεις τοῦ ὑπουργεῖου ποτὲ δὲν θὰ βραδύνωσι.

Νομάρχης. Ἐστὲ βέβαιος, ὅτι θέλω συμμορφωθῆ πληρέστατα πρὸς τὰς ὁδηγίας, τὰς ὁποίας εὐαρεστήθητε νὰ μὲ δώσετε. (Ἀπειλεῖ μειδιών τὸν γ. γραμματέα)

Ἐπισημωτής. Ὁλίγας στιγμὰς ἔχετε εἰς τὴν διάθεσίν σας· ἀφοῦ θὰ ἀναχωρήσετε αὐριον δὲν σὰς κρατῶ περισσώτερον. [Ὁ νομάρχης ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'

[Ἐπισημωτής καὶ γ. γραμματεὺς.]

Ἐπισημωτής. Τώρα πλέον ἐλπίζω, ὅτι δὲν θὰ μᾶς διαταράξῃ ψυχὴ· ὑποδείξατέ μοι μόνον τὰς ὑποθέσεις, ὅσας παρέχουσι κάποιαν δυσχέρειαν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἐργασία μας θὰ προβῆ ταχύτερον.

Κλητῆρ. (Ἀνοίγων τὴν θύραν καὶ φωνάζων) Σὰς ζητοῦν ἔς τὸ σπίτι, κύριε ὑπουργέ.

Ἐπισημωτής. Κακὴ ὑπομονή· ὅλα τὰ ἐμπόδια συνώμοσαν, φαίνεται, κατὰ τῆς ἐργασίας μας. Μὲ περιμένουν εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅπου προσεκάλεσα βουλευτὰς τινὰς εἰς τὸ πρόγευμα.

Γ. Γραμματεὺς. Δύναμαι νὰ σὰς ἴδω μετὰ μίαν ὥραν; . . .

Ἐπισημωτής. Μετὰ μίαν ὥραν ἔχομεν ὑπουργικὸν συμβούλιον.

Γ. Γραμματεὺς. Μετὰ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον;

Ἐπισημωτής. Εἶνε συνεδρίασις εἰς τὴν Βουλὴν.

Γ. Γραμματεὺς. Μετὰ τὸ γεῦμα;

Ἐπισημωτής. Ἐχω ὑποδοχὴν.

Γ. Γραμματεὺς. Λοιπὸν θὰ ἐργασθῶμεν αὐριον.

Ἐπισημωτής. Αὐριον ἔχω ἀκροάσις· ἀλλὰ μεθαύριον θὰ κλείσω τὴν θύραν καὶ θὰ ἐργασθῶμεν ἐν πλήρει ἀνέσει. (Ἐξέρχεται).

Γ. Γραμματεὺς. (Μειδιῶν) Καθὼς σήμερον. Μεθαύριον θὰ ἔχωμεν κἀνένα λόγον νὰ προετοιμάσωμεν διὰ τὴν βουλὴν, ἢ κἀνένα πρέσβυν νὰ ἐπισκεφθῶμεν ἢ φίλους νὰ ἀκούσωμεν, πρὸ πάντων δὲ βουλευτὰς νὰ κολακεύσωμεν, νὰ θωπεύσωμεν, νὰ ἐξοικονομήσωμεν ἐν τῇ ματαιοφροσύνῃ των, νὰ ἰκανοποιήσωμεν ἀκαταπαύστους ἀπαιτητὰς! Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κυκεῶνος τοσοῦτων ποικίλων φροντίδων καὶ ἀσχολιῶν ἅς οἰκονομηθῶσιν ὅπως εἰμπορέσουν αἱ ὑποθέσεις τοῦ Κράτους.

[Κατὰ τὸ Γαλλικόν]

***

ΚΛΑΛΩΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Οἱ Παρίσιοι εἶνε πόλις διαφέρουσα οὐ μόνον ἐπὶ τῇ λαμπρότητι τῶν μνημείων αὐτῆς καὶ τῷ πλούτῳ τῆς βιομηχανίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ καθαριότητι καὶ τῇ ὑγιεινῇ αὐτῆς καταστάσει· διότι πλῆσθη ὅση ἐπιμέλεια καταβάλλεται περὶ παντὸς δυναμένου νὰ συντελεσῇ εἰς τὴν τῶν κατοικούντων ὑγίειαν καὶ νὰ καταστήσῃ εὐάριστον τὴν ἐν αὐτῇ διατριβὴν. Μετὰ θαυμασμοῦ